

УДК 378:37.091:37.014.54

Вербовський Ігор Андрійович
методист навчального відділу
асистент кафедри педагогіки
Житомирський державний
університет імені Івана Франка
місто Житомир, Україна
ORCID ID : <https://orcid.org/0000-0001-7202-3429>
e-mail: super_iagrik2011@ukr.net

МОДЕЛЬ ІНФОРМАТИЗАЦІЇ УПРАВЛІННЯ ПЛАНУВАННЯМ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ У ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Анотація. У статті розкрито теоретичні основи проблеми інформатизації управління плануванням освітнього процесу у закладі вищої освіти, розроблено та науково обґрунтовано модель інформатизації управління плануванням освітнього процесу у закладі вищої освіти; проаналізовано основні компоненти моделі інформатизації управління плануванням освітнього процесу у закладі вищої освіти а саме: інформаційне середовище об'єктів освітнього процесу, інформаційне середовище суб'єктів освітнього процесу, інформаційне середовище процесу навчання у закладі вищої освіти, інформаційне середовище системи управління освітнім процесом. Обґрунтовано трактування інформатизації в освіті, як не лише інформаційної технології в освітньому, але й управлінському процесах з метою якісного покращення суб'єкта та об'єктів управління й отримання економічного, соціального, науково-технічного та іншого ефекту, а й процедура її постійного оновлення. Представлено розподіл управлінських завдань у закладі вищої освіти за рівнями управління. Здійснено аналіз психолого-педагогічної літератури та науково-педагогічних досліджень у вивченні проблеми підготовки майбутніх спеціалістів до управління плануванням освітнього процесу закладу вищої освіти та його інформатизації, організації навчально-пізнавальної діяльності здобувачів освіти, управління освітнім процесом та розробкою теоретико-прикладних основ управління закладу, застосування програмних засобів та інформаційних технологій в освітньому процесі в закладі вищої освіти. Зазначено, що інформаційне середовище результату планування освітнім процесом – це: підвищення ефективності управління освітнім процесом на основі інформатизації усіх його об'єктів; забезпечення планування освітнього процесу через використання науково обґрунтованої технології збору і представлення необхідної інформації в процесі управління,

проектування і контролю; формування змін в інтелектуальному апараті суб'єкта навчання, які забезпечать випуск спеціаліста з необхідним рівнем знань, умінь та навичок.

***Ключові слова:** інформатизація; планування; управління плануванням; інформаційні технології в управлінні; управління навчальним закладом; інформаційне середовище.*

ВСТУП/INTRODUCTION

Постановка проблеми.

Стрімкі за темпами й глобальні за масштабами умови сучасної демократизації суспільства, постійне оновлення змісту освіти все частіше потребує вирішення питання підготовки такої особистості, яка б змогла повноцінно жити в переході від індустріального до інформаційного суспільства. Так, перехід відбувається в різних формах знань, умінь можливостей і є певним ресурсом швидкого розвитку і впровадження інформаційно-комунікаційних технологій, які дозволяють розв'язати глобальні економічні і соціальні проблеми, зокрема, і в культурі, освіті тощо.

Нині перед освітнім процесом постали принципово нові завдання, зумовлені саме інформаційним суспільством, а інформатизація управління плануванням освітнього процесу закладу вищої освіти, реалізація яких можлива у раціональному використанні технічних досягнень; створенні умов вільного доступу до інформаційних ресурсів. Саме тоді можливим буде підвищення інтенсивності соціально-економічних процесів загалом, зростання ролі і значення інформаційних технологій, постійного розвитку інформаційно-комунікаційних систем, технологій і послуг, формування національного науково-освітнього інформаційного середовища, його інтеграція до світового інформаційного простору тощо.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Останніми роками значна увага з боку науковців приділяється проблемі підготовки майбутніх спеціалістів до управління плануванням освітнього процесу закладу вищої освіти та його інформатизації. Так, проблемою підготовки до професійної діяльності та дослідженню педагогічних умов, що забезпечують ефективність навчально-виховного процесу займались О. Є. Антонова, Л. В. Брескіна, О. А. Дубасенюк, М. В. Золочевська, З. П. Ковязіна, Н. М. Кириленко, О. М. Пехота, І. П. Підласий, М. М. Поташник та ін.

Питаннями організації навчально-пізнавальної діяльності здобувачів освіти, управління навчально-виховного процесу та розробкою теоретико-прикладних основ управління закладу освіти займалися В.І. Бондар, Л.І. Даниленко, Ю.А. Конаржевський, В.І.Луговий, В.І.Маслов, В.С.Пікельна, Н.Г. Протасова, І.П. Раченко, С.О. Сисоєва, Т.І. Шамова.

Вивченню питань моделювання систем управління присвячені праці Л.М. Забродської, Г. В. Єльнікової, Ю.А. Конаржевського, В.С. Пікельної, З. В. Рябової, С.У. Гончаренко, І.А. Зязюн, О.В. Киричук, В.М. Мадзігон, Ю.І. Мальованого, М.Д. Ярмаченка та ін. такі науковці, які довели, що соціальні та інформаційні зміни найбільше впливають на організацію навчально-виховного процесу у закладі вищої освіти. Варто відзначити, що окреслені проблеми в певних аспектах є предметом дослідження багатьох учених.

Практика застосування програмних засобів та інформаційних технологій у навчально-виховному процесі закладу вищої освіти висвітлено в науковому доробку В.П. Безпалька, В.Ю. Бикова, М.З. Глеузмана, А.М. Гуржія, Ю.О. Дорошенка, М.І. Жалдака, Н.В. Морзе, С.А.Ракова, Ю.С. Рамського, В.Г. Розумовського та ін.

Аналіз психолого-педагогічної літератури та науково-педагогічних досліджень з означеної проблеми свідчать, що досліджено та висвітлено тільки деякі аспекти інформатизації навчальних закладів, а питання інформатизації управління плануванням освітнього процесу закладу вищої освіти потребує ще дослідження з урахуванням вимог сучасного етапу розвитку суспільства та освіти.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ / AIM AND TASKS

Метою статті є представлення моделі інформатизації управління плануванням освітнього процесу закладу вищої освіти.

Відповідно до зазначеної мети у статті поставлено **завдання**:

- розкрити теоретичні основи проблеми інформатизації управління плануванням освітнього процесу у закладі вищої освіти;
- розробити та науково обґрунтувати модель інформатизації управління плануванням освітнього процесу у закладі вищої освіти.

3. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ / THE THEORETICAL BACKGROUNDS

Впровадження новітніх інформаційних технологій в освітній процес – це проект, в якому за обмежений проміжок часу з використанням виділених ресурсів необхідно забезпечити запуск і функціонування певної інформаційної технології для підтримки діяльності [1]. Не зважаючи на достатньо широкий обсяг публікацій, вивчення ролі та значення інформаційних технологій як засобу інноваційного розвитку освіти не можна вважати вичерпаним. Існує низка проблем, які не мають в літературі ще більш-менш задовільного висвітлення, що і зумовило нас вибір даної теми статті.

На сьогоднішній день неможливо обійтися без сучасних новітніх технологій, які поступово захоплюють кожен сферу суспільства. Важлива роль новітніх інформаційно-комунікаційних технологій і в процесі управління цілому та управління окремими керованими ділянками.

Сьогодні прийнято визначати інформаційні технології як сукупність методів, виробничих процесів і програмно-технічних засобів, поєднаних у технологічний ланцюжок, що забезпечує збір, обробку, збереження, розповсюдження і відображення інформації [2], с. 45]. Чим краще керівник володіє і використовує новітні інформаційні технології, тим краще розвинена його установа, тим надійніше становище вона займає на ринку праці.

Покращення якості освіти та рівний доступ до неї є одним з головних завдань сучасної державної політики в галузі освіти, національним пріоритетом і передумовою національної безпеки держави, умовою реалізації права громадян на освіту [3]. Загалом окреслена проблема віддзеркалює світову тенденцію інноваційного розвитку освітніх систем, адже світове співтовариство визнало, що освіта, добробут і здоров'я людини – головні чинники якості її життя, а якість освіти – головна мета, пріоритет розвитку громадянського суспільства.

Досягнення якісно нового стану сучасного суспільства неможливе без кардинального покращення рівня підготовки фахівців вищої кваліфікації, в тому числі й для системи освіти, яка, в свою чергу, має розв'язувати задачі, пов'язані з професійною підготовкою. Якість освіти охоплює всі основні функції та напрями діяльності в модернізації освітньої діяльності у контексті європейських вимог: якість викладання, підготовки й досліджень, а це означає якість відповідного персоналу й програм та якість навчання як результат викладання й досліджень.

Інформатизація освітнього процесу, як і системи освіти в цілому, - це одне з найважливіших завдань реорганізації та становлення освіти для цілей реалізації потреб суспільства. Над питанням інформатизації освіти працює значна кількість вчених, зокрема В. Биков, А. Гужій, М. Жалдак, М. Згурський [4], Г. Козакова [5], А. Кудін, І. Прокопенко, С. Семеріков та ін. У своїх працях вищеперераховані учені розглядають інформатизацію освіти в контексті реформи освіти, розроблення теоретичних та методичних аспектів застосування інформаційних технологій в освіті, управління базами даних в освіті, ефективності управління навчальним закладом та освітніми системами, покращення освітнього процесу, раціоналізації роботи викладача та інших учасників освітнього процесу, тощо.

4. МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ / RESEARCH METHODS

Для реалізації поставленої мети і вирішення завдань було використано комплекс теоретичних методів: аналіз управлінської, педагогічної та психологічної літератури, стандартів вищої освіти, наукових статей та дисертаційних досліджень, які присвячені висвітленню проблем освіти та інформатизації закладів вищої освіти; емпіричних методів: аналіз досвіду роботи закладів вищої освіти, інтерв'ю з керівниками управлінських підрозділів закладів вищої освіти, анкетування, опитування.

5. РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ / RESEARCH RESULTS

Аналіз управлінської діяльності щодо інформатизації управління плануванням освітнього процесом у закладі вищої освіти та наукової літератури дозволив визначити основні управлінські функції та види управлінської діяльності, функціонування яких залежить від застосування програмних засобів та інформаційних технологій управління. Так, треба виділити наступні управлінські види та функції діяльності – це керівництво, аналіз, облік, планування, прогнозування та постійний контроль. Позитивним внеском у процес інформатизації управління плануванням освітнього процесу закладу вищої освіти стало те, що управлінська діяльність наповнюється принципово новим змістом – на комп'ютерні технології покладаються чисельні рутинні операції, які присутні в управлінській діяльності, що зберігає час для творчої діяльності, індивідуальної роботи, сприяє підвищенню фахової кваліфікації. Такий результат виправдовує навіть значні матеріальні та інші витрати. Однак, позитивні результати інформатизації управління плануванням освітнього процесу закладу вищої освіти можна отримати за умови поєднання зусиль керівника як генератора управлінських рішень, професорсько-викладацького та загальноуніверситетського колективу як організатора освітнього процесу, навчально-методичного забезпечення, нормативної документації як джерела інформації та комп'ютерних засобів і технологій, як інструментарію роботи з інформацією.

Серед напрямів управління закладом вищої освіти можна виділити основний (функціональний), пов'язаний з проведенням науково-педагогічного процесу та такий, що забезпечує продукт певного виду, ріст інтелектуального потенціалу держави, а також допоміжні, що здійснюють забезпечення основного: фінансовий, господарчий, соціально-побутовий. Причому, необхідно зазначити, що всі види управлінської діяльності взаємопов'язані та здійснюють у тій чи іншій мірі вплив один на одного.

Доповнюючи дане В. І. Масловим визначення управління [6], означимо управління навчальним закладом як складну, динамічну, цілеспрямовану систему забезпечення стабілізації, функціонування та розвитку навчального закладу, як системи, до якої воно (управління) належить на основі мети, завдань, закономірностей, принципів, змісту, форм та методів функціонування, які є властивими основним структурним складовим системи.

За такого підходу управління як процес відбувається поетапно, відповідно з послідовністю функцій так званого універсального управлінського циклу, в основі якого знаходяться: розробка управлінського рішення (моделювання подальшої діяльності), організація та регулювання виконання рішення, оцінка результатів та корекція. На кожному з цих етапів

використовуються свої специфічні методи, що в цілому складає технологічний процес управлінської діяльності. Управління навчальним закладом, як складова соціального управління, відбувається з урахуванням соціально-психологічних, економічних, юридичних та етичних аспектів [[6], с. 39].

Ми підтримуємо погляд Т. М. Боголіб та А. Г. Гуралюка, які, розглядаючи комплекс управлінських завдань у діяльності закладу вищої освіти, приходять до висновку, що його можна подати у вигляді об'ємної піраміди, рівнями якої є тимчасові групи завдань, а вертикальні прошарки - функціональними галузями управління. На нашу думку, відносно ЗВО, ця піраміда може мати вигляд, поданий на рис. 1, де поєднуються управлінські завдання, виділені Т. М. Боголіб [[7], с. 72] і А. Г. Гуралюком та рівні управління, виділені нами:

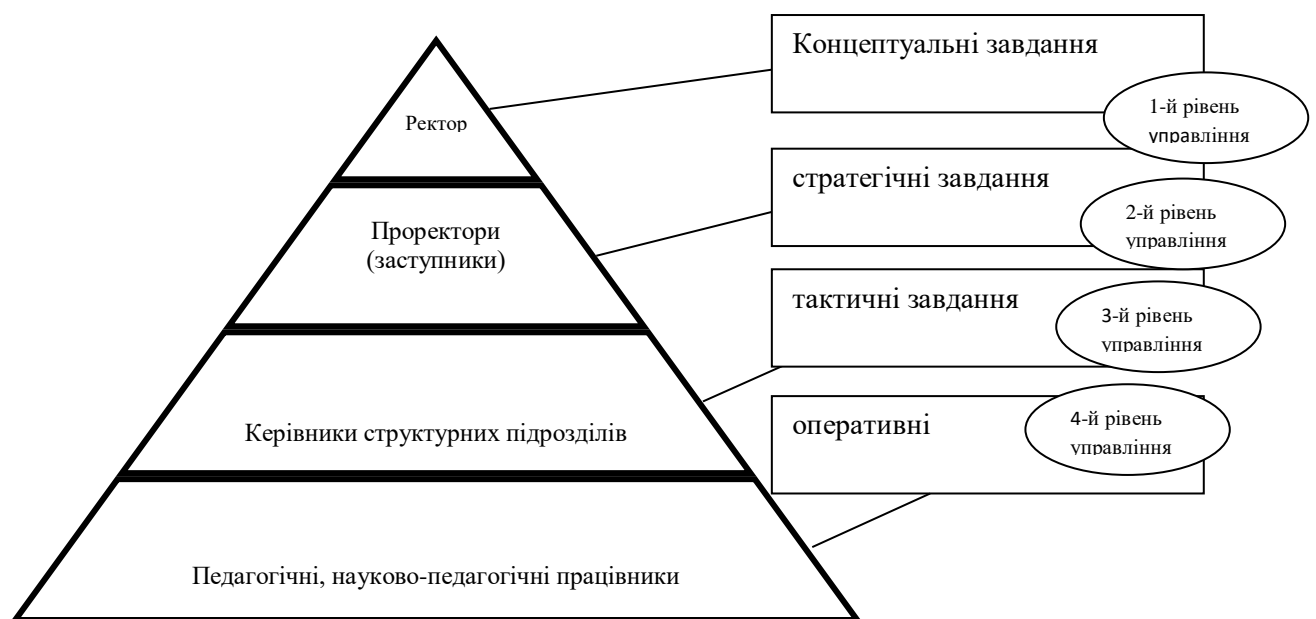

Рис. 1. Розподіл управлінських завдань ЗВО за рівнями управління

Провадження та застосування сучасних програмних засобів та інформаційних технологій інформатизації управління плануванням освітнього процесу закладу вищої освіти діяльністю докорінно змінює умови діяльності всіх учасників освітнього процесу. Так, реалізація інформаційної технології управління проходить через автоматизацію окремих етапів інформаційних процесів. Відбувається автоматизація управлінської діяльності керівника, що зумовлює автоматизацію окремих етапів інформаційного процесу прийняття управлінського рішення, підвищуються

Електронний фаховий журнал
«Теорія та методика управління освітою» том 1 (22) (2019)

вимоги до якості й достовірності інформації про стан освітнього процесу, різноплановість програм, поширення інноваційної діяльності, демократизація процесу керування, виховання, навчання тощо.

Автоматизація інформатизації управління плануванням освітнього процесу закладу вищої освіти проходить за алгоритмом – від окремих інформаційних процесів, процедур обробки інформації до створення інформаційних систем управління продуктивною діяльністю працівників. Ми розробили й експериментально перевірили модель інформатизації управління плануванням освітнього процесу закладу вищої освіти.

З урахуванням вимог сучасного розвитку суспільства інформатизація управління плануванням освітнього процесу закладу вищої освіти дає змогу підвищити ефективність, якість й доступність управління.

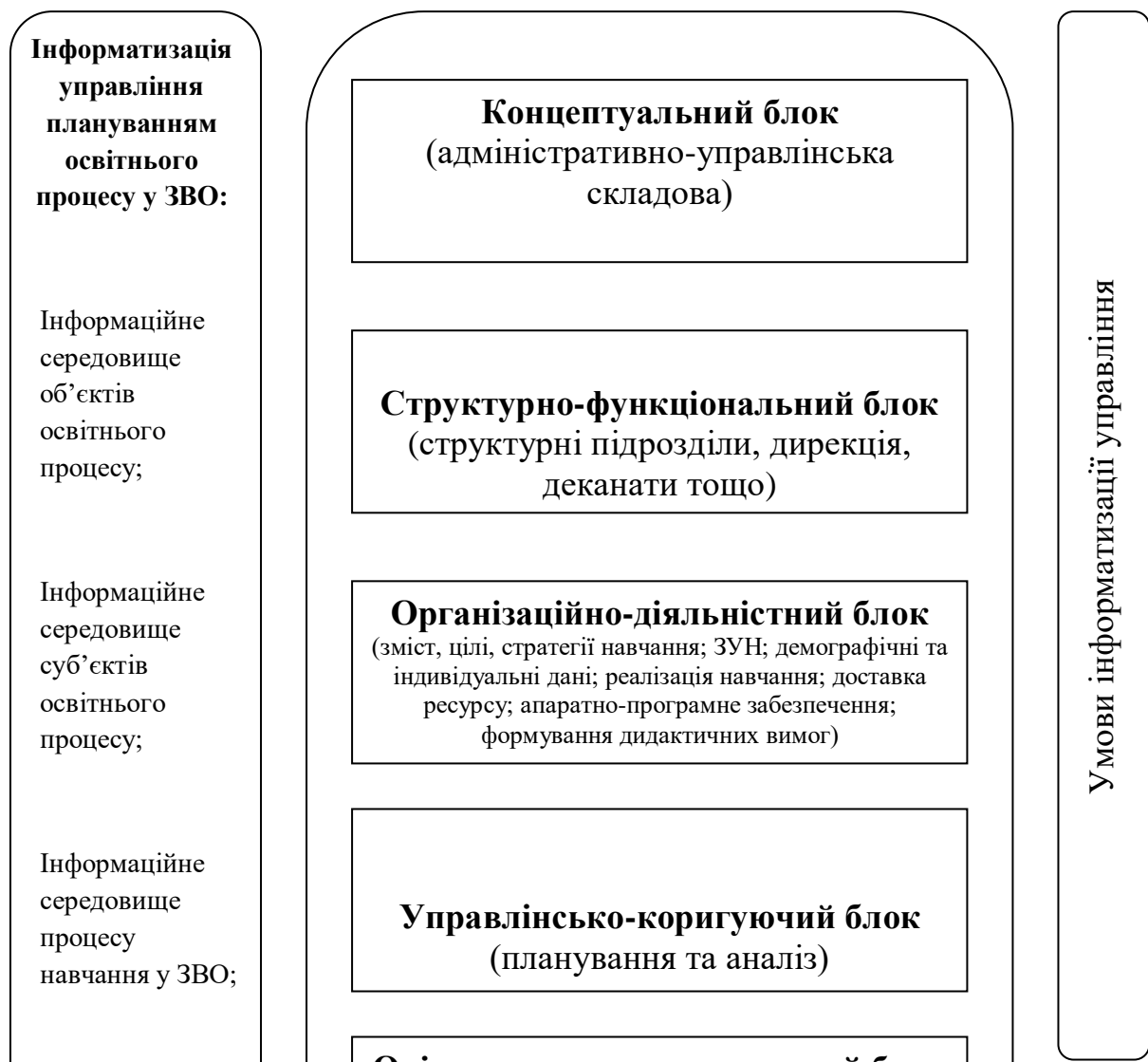

Рис. 2 Модель інформатизації управління плануванням освітнього процесу закладу вищої освіти

Оскільки в нашому дослідженні йдеться про процес інформатизації управління плануванням освітнього процесу закладу вищої освіти, який за своєю суттю є достатньо складним, то з метою його пізнання і подальшого конструювання саме моделювання вважаємо найбільш оптимальним. Під моделюванням у педагогіці розуміється дослідження педагогічних та психолого-педагогічних процесів і станів за допомогою ідеальних моделей [[8]]. Перевагою методу моделювання, є взаємозв'язок між теорією і практикою, об'єктом дослідження і його теоретичною моделлю. В дослідженні нами розроблена модель інформатизації управління плануванням освітнього процесу закладу вищої освіти (рис.2).

Під **інформаційним середовищем ЗВО** будемо розуміти сукупність інформаційних об'єктів та інформаційних функцій, необхідних для досягнення цілей діяльності закладу вищої освіти.

Інформаційний об'єкт інформаційного середовища закладу вищої освіти – цілісний набір даних чи знань, який сприймається як закінчений інформаційний продукт чи ресурс системи управління закладу вищої освіти.

Під **інформаційним середовищем суб'єкту навчання** будемо розуміти інтелектуальний апарат студента, в основі якого лежить набір інформаційних об'єктів, які відображають в тому числі і необхідні для спеціаліста знання, уміння та навички професійної діяльності.

Під **інформаційним середовищем процесу навчання** будемо розуміти підмножину множини інформаційних об'єктів і інформаційних функцій системи управління учбовим процесом, які використовуються в процесі безпосереднього формування знань, умінь і навичок студентів.

Під **інформаційним середовищем системи управління освітнім процесом** будемо розуміти множину інформаційних об'єктів і інформаційних функцій, які реалізуються в навчальному процесі в ЗВО.

Інформаційне середовище результату планування освітнім процесом – це:

- підвищення ефективності управління освітнім процесом на основі інформатизації усіх його об'єктів;
- забезпечення планування освітнього процесу через використання науково обґрунтованої технології збору і представлення необхідної інформації в процесі управління, проектування і контролю;
- формування змін в інтелектуальному апараті суб'єкта навчання, які забезпечать випуск спеціаліста з необхідним рівнем знань, умінь та навичок.

У нашому дослідженні, ґрунтуючись на системному підході до моделювання, будемо виходити з того, що модель являє собою "...упорядковану сукупність якісно визначених елементів, між якими існує закономірний зв'язок чи взаємодія, і яка спрямована на досягнення певної мети" [9], с.135].

Аналіз наукових джерел дав змогу нам виявити умови, що впливають на формування організаційної структури інформатизації управління плануванням освітнього процесу закладу вищої освіти. Вибір моделі інформатизації управління плануванням освітнього процесу закладу вищої освіти базується на концепції проектування систем управління. Крім того, реалізація і розв'язання поставлених завдань дозволила визначити перелік необхідних функцій, а саме: усі види планування роботи в межах закладу вищої освіти; облік і контроль навчально-пізнавальної діяльності; моделювання, прогнозування та оцінку управлінських рішень керівника; аналітично-дослідну роботу.

6. ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ ДОСЛІДЖЕНЬ / CONCLUSIONS AND PROSPECTS FOR FURTHER RESEARCH

Інформатизація управління плануванням освітнього процесу закладу вищої освіти являє собою сукупність заходів упровадження різноманітних видів інформаційних систем. Так, впровадження моделі забезпечує формування інформаційних ресурсів закладів вищої освіти, психолого-педагогічного моніторингу, управління навчанням, тестування й контролю, система підтримки рішень, і вимагає використання єдиного організаційного, апаратного, програмного, економічного та інших видів забезпечення. Функціональні задачі інформатизації управління плануванням освітнього процесу закладу вищої освіти визначалися з урахуванням теоретичних основ, зокрема, принципів її побудови та особливостей об'єкту та кожного конкретного суб'єкту управління.

Результати розробки моделі інформатизації управління плануванням освітнього процесу у закладі вищої освіти впроваджуються не тільки в управлінську діяльність закладу вищої освіти, а й в навчальний процес. Застосування даної моделі допоможе покращити роботу управлінського апарату університету, а також буде сприяти підвищенню якості організації управління плануванням освітнього процесу у закладі вищої освіти.

**7. СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ / REFERENCES
(TRANSLATED AND TRANSLITERATED)**

[1] Вербовський І. А. Управління впровадженням інформаційних технологій у навчальний процес закладу освіти / Ігор Андрійович Вербовський // Збірник тез доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «управління інноваційним розвитком загальної середньої освіти в умовах соціально-економічних реформ» / За наук. ред. Л.М. Ващенко. – Чернівці: Наші книги, 2014. – 148 с.

[2] Вербовський І. А. Теоретичні аспекти становлення управління впровадженням інформаційних технологій у навчальний процес ВНЗ / Ігор Андрійович Вербовський // Гуманітарний вісник ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди» - Додаток 1 до Вип. 35, Том ІХ(60) : Тематичний випуск «Вища освіта України у контексті інтеграції до європейського освітнього простору». – К.: Гнозис, 2015. – С. 45-52.

[3] Указ Президента України Про Національну доктрину розвитку освіти: // Законодавчі акти України з питань освіти: 36. — К.: Парламент, вид-во, 2004.

[4] Згуровський З. М. Вступ до комп'ютерних інформаційних технологій : [навч. посіб.] / М. З. Згуровський, І. І. Коваленко, В. М. Михайленко. – [2-ге вид.]. – К. : Вид-во Європ. Ун-ту, 2003. – 265 с.

[5] Козлакова Г.О. Теоретичні і методичні основи застосування інформаційних технологій у вищій технічній освіті : [монографія] / Г. О. Козлакова. – К. : ГЗМН, 1997. – 180 с.

[6] Маслов В.І. Наукові основи управління та функції процесу управління загальноосвітніми навчальними закладами : [навч. посіб.] / Валентин Іванович Маслов. – Тернопіль : Астон, 2007. – 150 с.

[7] Боголіб Т. М. Принципи управління вузом : монографія / Т. М. Боголіб. – К. : Т-во «Знання», КОО, 2004. – 204 с.

[8] Іванченко Є.А. Формування професійної мобільності майбутніх економістів у процесі навчання у вищих навчальних закладах: дис... кандидата пед. наук: 13.00.04 / Іванченко Євгенія Анатоліївна – О., 2005. – 262 с.

[9] Сидоренко В. К. Основи наукових досліджень : навч. посіб. / В. К. Сидоренко, П. В. Дмитренко. – К. : РНЦТ "ДІНІТ", 2000. – 259 с.

[10] Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. Відомості Верховної Ради (ВВР), 2014, № 37-38, ст.2004

**Informatization Model of Educational Process Management Planning in
Higher Educational Institutions**

Igor Verbovskyi
Education Coordinator in Academic Registry
Assistant Lecturer in Pedagogy Department
Zhytomyr Ivan Franko State University
Zhytomyr, Ukraine

Abstract. The article investigates the theoretical basis of the problem of educational process informatization in higher educational institutions, it develops and scientifically proves the informatization model of educational process management planning in higher educational institutions, that is: information surrounding of objects of educational process, information surrounding of educational process subjects, information surrounding of educational process in higher educational institution, information surrounding of educational management system. The author relevantly interprets informatization in education not only as the information technology in educational but also in managerial process with the purpose of qualitative improvement of the subject and objects of management and obtaining economic, social, scientific, and technical effects. It also describes the procedure of informatization model constant updating.

The scientific work presents the distribution of management tasks in the higher education institutions by management levels and analyses psychological and pedagogical literature, scientific and pedagogical researches in the study of the future specialists preparation for the educational process management planning in higher education institutions and its informatization, organization of educational and cognitive activity of students, management of the educational process and development of theoretical and applied management software and information technology in the educational process in higher education institutions.

It is stated that the information environment of the educational process planning is: increase of management efficiency of educational process on the basis of informatization of all its objects; ensuring the planning of the educational process through the use of scientifically sound technology of gathering and presenting the necessary information in the management process, design and control; formation of changes in the intellectual apparatus of the subject of study, which will provide a specialist with the required level of knowledge and skills.

Key words: informatization, planning, management planning, informational technologies in management, educational institution management, information surrounding.

МОДЕЛЬ ИНФОРМАТИЗАЦИИ УПРАВЛЕНИЯ ПЛАНИРОВАНИЕМ ОБРАЗОВАТЕЛЬНОГО ПРОЦЕССА В УЧРЕЖДЕНИЯХ ВЫСШЕГО ОБРАЗОВАНИЯ

Вербовский Игорь Андреевич
методист учебного отдела
асистент кафедры педагогіки
Житомирский государственный
університет шимени Ивана Франка
Житомир, Украина
ORCID ID : <https://orcid.org/0000-0001-7202-3429>
e-mail: super_iagrik2011@ukr.net

Аннотация. В статье раскрыты теоретические основы проблемы информатизации управления планированием образовательного процесса в учреждении высшего образования, разработана и научно обоснована модель информатизации управления планированием образовательного процесса в учреждении высшего образования; проанализированы основные компоненты модели информатизации управления планированием образовательного процесса в учреждении высшего образования а именно: информационная среда объектов образовательного процесса, информационная среда субъектов образовательного процесса, информационная среда процесса обучения в заведении высшего образования, информационная среда системы управления образовательным процессом. Обоснованна трактовка информатизации в образовании, как не только информационной технологии в образовательном, но и управленческом процессах с целью качественного улучшения субъекта и объектов управления и получения экономического, социального, научно-технического и иного эффекта, но и процедура ее постоянного обновления. Представлено распределение управленческих задач в заведении высшего образования по уровням управления. Осуществлен анализ психолого-педагогической литературы и научно-педагогических исследований в изучении проблемы подготовки будущих специалистов к управлению планированием образовательного процесса учреждения высшего образования и его информатизации, организации учебно-познавательной деятельности соискателей образования, управления образовательным процессом и разработкой теоретико-прикладных основ управления заведения, применение программных средств и информационных технологий в образовательном процессе в заведении высшего образования. Отмечено, что информационная

среда результата планирования образовательным процессом это: повышение эффективности управления образовательным процессом на основе информатизации всех его объектов; обеспечение планирования образовательного процесса через использование научно обоснованной технологии сбора и представления необходимой информации в процессе управления, проектирования и контроля; формирование изменений в интеллектуальном аппарате субъекта обучения, которые обеспечат выпуск специалиста с необходимым уровнем знаний, умений и навыков.

Ключевые слова: информатизация; планирование; управление планированием; информационные технологии в управлении; управление учебным заведением; информационная среда.

REFERENCES (TRANSLATED AND TRANSLITERATED)

[1] Verbovskiy I. A. Upravlinnia vprovadzhenniam informatsiinykh tekhnologii u navchalnyi protses zakladu osvity / Ihor Andriiovych Verbovskiy // Zbirnyk tez dopovidei Vseukrainskoi naukovo-praktychnoi konferentsii z mizhnarodnoiu uchastiu «upravlinnia innovatsiynym rozvytkom zahalnoi serednoi osvity v umovakh sotsialno-ekonomichnykh reform» / Za nauk. red. L.M. Vashchenko. – Chernivtsi: Nashi knyhy, 2014. – 148 s.

[2] Verbovskiy I. A. Teoretychni aspekty stanovlennia upravlinnia vprovadzhenniam informatsiinykh tekhnologii u navchalnyi protses VNZ / Ihor Andriiovych Verbovskiy // Humanitarnyi visnyk DVNZ «Pereiaslav-Khmelnitskiy derzhavnyi pedahohichnyi universytet imeni Hryhoriia Skovorody» - Dodatok 1 do Vyp. 35, Tom IX(60) : Tematychnyi vypusk «Vyshcha osvita Ukrainy u konteksti intehtatsii do yevropeiskoho osvitnoho prostoru». – K.: Hnozys, 2015. – S. 45-52.

[3] Ukaz Prezydenta Ukrainy Pro Natsionalnu doktrynu rozvytku osvity: // Zakonodavchi akty Ukrayny z pytan osvity: 36. — K.: Parlament, vyd-vo, 2004.

[4] Zghurovskiy Z. M. Vstup do kompiuternykh informatsiinykh tekhnologii : [navch. posib.] / M. Z. Zghurovskiy, I. I. Kovalenko, V. M. Mikhaileiko. – [2-he vyd.]. – K. : Vyd-vo Yevrop. Un-tu, 2003. – 265 s.

[5] Kozlakova H.O. Teoretychni i metodychni osnovy zastosuvannia informatsiinykh tekhnologii u vyshchii tekhnichnii osviti : [monohrafiia] / H. O. Kozlakova. – K. : HZMN, 1997. – 180 s.

[6] Maslov V.I. Naukovi osnovy upravlinnia ta funktsii protsessu upravlinnia zahalnoosvitnimy navchalnymy zakladamy : [navch. posib.] / Valentyn Ivanovych Maslov. – Ternopil : Aston, 2007. – 150 s.

[7] Boholib T. M. Pryntsypy upravlinnia vuzom : monohrafiia / T. M. Boholib. – K. : T-vo «Znannia», KOO, 2004. – 204 s.

[8] Ivanchenko Ye.A. Formuvannia profesiinoi mobilnosti maibutnykh ekonomistiv u protsesi navchannia u vyshchyykh navchalnykh zakladakh: dys...

**Електронний фаховий журнал
«Теорія та методика управління освітою» том 1 (22) (2019)**

kandydata ped. nauk: 13.00.04 / Ivanchenko Yevheniia Anatoliivna – O., 2005. – 262 s.

[9] Sydorenko V. K. Osnovy naukovykh doslidzhen : navch. posib. / V. K. Sydorenko, P. V. Dmytrenko. – K . : RNNTsT "DINIT", 2000. – 259 s.

[10] Pro vyshchu osvitu: Zakon Ukrainy vid 01.07.2014 r. № 1556-VII. Vidomosti Verkhovnoi Rady (VVR), 2014, № 37-38, st.2004

Матеріали подано в авторській редакції